

[Bo Kristensen]

første skridt hertil må være, at vi får gjort op med den romantiske indstilling, som nærmest gør det til noget negativt, hvis den danske udviklingshjælp som noget sekundært resulterer i eksportordrer og dermed i nye arbejdspladser i Danmark.

Men der må naturligvis også mere konkrete initiativer til. Jeg vil gerne påpege vigtigheden af, at danske virksomheder får en kvalificeret, effektiv og fortløbende vejledning. Det gør dem dels i stand til at klare sig i den internationale konkurrence, dels til at begå sig i de fremmedartede kulturer, der møder dem i udviklingslandene. Netop disse forhold er ofte blevet kritiseret af rigsrevisoren, lige så vel som det er blevet påtalt i forbindelse med strukturundersøgelsen i administrationsdepartementet for et par år siden. Vi forventer, at ministeren får bragt administrationsforholdene på plads i den kommende tid.

Når Danmarks samhandel med udviklingslandene kun er halvt så stor som de øvrige OECD-landes, har det naturligvis også andre årsager, bl.a. at det ikke er højtudviklede industrivarer og forædlede landbrugsvarer, der er mest efterspurgt i underudviklede økonomier. Det er derfor afgørende, at vi lægger vore projekter på et mere rimeligt og for u-landene mere acceptabelt niveau. Det behøver ikke at betyde forringet kvalitet. Et glimrende eksempel på et velfungerende samarbejde mellem danske erhvervsvirksomheder og et udviklingsland så vi i forbindelse med jordskælvskatastrofen i Algeriet, hvor danske byggefirmaer fik store ordrer hjem ved hjælp af hurtig indsats, kvalitet og konkurrencedygtighed.

Problemet med det for høje ambitionsniveau støder vi ofte på i forbindelse med danske udviklingsprojekter til skade for såvel modtagerlandene som for os. Her vil vi gerne tilslutte os ministerens ønske om eventuelt at forlænge planlægningsfasen, da der herved vil kunne spares såvel menneskelige som økonomiske ressourcer i det videre arbejde.

Ikke mindst er det væsentligt at have de implicerede parter i modtagerlandene med i tilrettelæggelsen helt fra starten. Vi ved, at årsagerne til forsinkelser, ændringer i projekter m.v. ofte er at finde i modtagerlandets egen planlægning, lokale hindringer o.lign., hvorfor det vil være på sin plads at under-

strege modtagerlandets ansvar i forbindelse med modtagelse af projekter.

En styrkelse af den opfølgende fase, evalueringsfasen, er et ønske, det konservative folkeparti i høj grad deler, og også noget, ministeren har lagt vægt på i sin redegørelse. Dette gælder også lokalt, hvor nytten af vores hjælp afhænger af, om vi har formået at sætte lokale folk ind i at drive projektet videre, når de danske eksperter rejser hjem. Det er som sagt i nytteværdi, effekten af vores bistand skal måles, hvorfor der ikke må spares på denne sidste, afgørende fase af et projekt.

I det konservative folkeparti finder vi ministerens betragtninger om forholdet mellem indsatsen inden for de sociale sektorer og inden for de industrielt betonedede projekter værdifulde, ikke mindst set i lyset af, at et langsigtet mål med vores u-landshjælp naturligvis må være at sætte det enkelte land i stand til at klare stadig flere opgaver selv, hvilket kræver et økonomisk fundament skabt af en velfungerende industri- og landbrugsproduktion.

Denne erkendelse ser nogle som et brud på de hidtidige principper om, at hjælpen skal gå til de fattigste befolkninger. I det konservative folkeparti ser vi imidlertid ingen modsætning mellem det at være opmærksom på u-landenes behov for at få opbygget industrier, infrastrukturer m.v. og de fattigste befolkningers behov. Selvfølgelig skal disse primære behov, fødevarer, medicin, uddannelse m.v., fortsat være med. Men her hjælper vi måske bedst via vores bidrag til de multinationale organisationer, som jo i særlig grad koncentrerer sig om undervisningsprogrammer, fødevarerprogrammer og sundhedsprogrammer, hvor danske virksomheder bedre kan arbejde lokalt og med langt mindre projekter, ofte projekter, hvor der er brug for eksperthjælp på områder, hvor vi i særlig grad kan gøre os gældende med know-how.

Det er vigtigt, at vi ikke ser alt for snævert og kortsigtet på, hvad der er til gavn for de fattige befolkninger. Resultater af kun at se på kortsigtede behov kender vi alle, og ministeren giver selv eksempler på det i sin redegørelse. I det hele taget er det vigtigt at have det langsigtede perspektiv for øje, når vi drøfter u-landshjælp, ikke mindst da udviklingslandenes komplekse problemer i høj grad hænger sammen med vore egne, sådan